

РЕШЕНИЕ

№ 621

гр. София, 26.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 17.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **9946** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 126 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 9, ал. 2 от ПМС № 231/ 1. 08. 2022 г.

Образувано е по жалба от Д. Д. И. от [населено място] срещу Заповед № Р. 23 – РД – 181/27.09.2023г. на вр.и.д. Кмет на СО , район „Красна поляна“ за отказ за изплащане на компенсации за разходи по ПМС № 231/01.08.2022г. за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022г. на разходите за отглеждане , възпитание и обучение на деца , които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини.

В жалбата се излагат подробни аргументи за незаконосъобразност на оспорвания акт, поради което се иска неговата отмяна. В съдебното заседание жалбоподателката не се явява, поддържа жалбата в писмени бележки и моли същата да бъде уважена.

Ответникът – кметът на Столична община, район „Красна поляна“ чрез своя процесуален представител оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София град, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото писмени доказателства, приема за установено следното:

Административното производство е било образувано по повод подадено от Д. Д. И.

до районната администрация на район „Красна поляна“-СО заявление с вх. №РКП23-ГР94-945/13.09.2023 г.. с което иска компенсиране за разходите за обучението и отглеждането на детето Т. Т. Н. с ЕГН [ЕГН] . с настоящ адрес: [населено място]. ж.к. „Красна поляна 1-ва част“, [улица]. бл.26В. вх. Г. ст.3. ап.85. за 2022 2023 г. Към заявлението си е приложила следните документи: Заявление по Образец; Искане по Образец; Договор за обучение с физическо лице. което извършва обучението на детето сключен на 01.01.2022 г. между г-жа Д. Д. И., от една страна, и г-жа Д. Р. Д.. от друга страна, е посочен срок на договора от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.; Анекс към горепосочения договор от 01.01.2023г.. съгласно който срокът на договора се удължава за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023г., Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месен януари и разходен касов ордер №1 от 03.02.2022 г. Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец февруари и разходен касов ордер №2 от 02.03.2022 г. Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец март и разходен касов ордер №3 от 0-1.04.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец април и разходен касов ордер №4 от 03.05.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец май и разходен касов ордер №5 от 02.06.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месен юни и разходен касов ордер №6 от 04.07.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец юли и разходен касов ордер №7 от 02.08.2022 г.; Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец август и разходен касов ордер №8 от 04.09.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец септември и разходен касов ордер №9 от 02. 10.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец октомври и разходен касов ордер №10 от 01.11.2022 г. , Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец ноември и разходен касов ордер №11 от 02.12.2022 г. Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец декември и разходен касов ордер №12 от 03.01.2022 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец януари и разходен касов ордер №13 от 01.02.2023 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец февруари и разходен касов ордер №14 от 02.03.2023 г.; Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец март и разходен касов ордер №15 от 03.04.2023 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец април и разходен касов ордер №16 от 02.05.2023г.; Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец май и разходен касов ордер №17 от 05.06.2023 г.; Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец юни и разходен касов ордер №18 от 03.07.2023 г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец юли и разходен касов ордер №19 от 02.08.2023г.: Отчет и предавателно-приемателен протокол за извършено обучение за месец август и разходен касов ордер №20 от 04.09.2023 г.: Дипломи за више образование на г-жа Д. Р. Д. - 2 броя.

С оспорената Заповед с рег. №РК1123-РД56-181 от 27.09.2023г. на вр.и.д. Кмет на СО район „Красна поляна“- Н. В. е отказано изплащане на компенсация за

извършените от жалбоподателката разходи поради неспазване разпоредбата на чл.7. ал.2. съответно па чл.8. ал.2 от ПМС №231/01.08.2022 г.. а именно заявлението и искането се подават в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се иска компенсиране, като не е посочен и съответния месец. Не е декларирана липсата на обстоятелства по чл. 3. ал. 1. , т.4 и т.5 от ПМС №2.31/01.08.2022 г. В представените документи липсва информация дали е изпълнено условието на чл.4. ал.4 от ПМС №231/01.08.2022 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна и срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт. Съдът счита , че подадената жалба е подадена с квалифициран електронен подпис и е подписана с автор D. D. I. и с титуляр „Вивус.БГ“ ЕООД. Съдът счита , че жалбата е подадена чрез валиден КЕП от жалбоподателката и не приема възраженията на ответника в тази насока.

Разгледана по същество, същата е неоснователна, поради следните съображения:

Актът е постановен от компетентен орган в кръга на правомощията му, предоставени по делегация със Заповед № СОА21-РД09-4125/18. 08. 2022 г. на кмета на Столична община. Със Заповед рег.№ РКП23- ИЗ10 -25/25.09.2023г. на Кмета на СО район „Красна поляна“ са възложени функциите на кмет на район „Красна поляна" и съгласно Решение на Столичен общински съвет рег.№ 917 от 14.09.2023г. за определяне на временно изпълняващ длъжността кмет на район „Красна поляна" на Столична община е определен Н. Х. В.. Към момента на издаване на оспорената заповед Н. Х. В. е временно изпълняващ длъжността кмет на район „Красна поляна“ на Столична община и е компетентен да издаде оспорената заповед. Същият е издаден в писмена форма и съдържа нормативно установените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити. Посочени са обективно и пълно фактическите основания за неговото постановяване. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес. Преценката на административния орган в случая е направена, след като са обсъдени всички релевантни за случая факти и обстоятелства в изпълнение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 от АПК. Административният орган е събрал всички необходими доказателства, извършил е надлежна проверка на същите, а окончателният правен резултат е в съответствие с приетите фактически установявания. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да са довели до неправилно приложение на материалния закон, тъй като фактите вярно са подведени под съответните материалноправни разпоредби. Не е нарушено правото на защита на жалбоподателката в хода на производството.

Спорът между страните се свежда до приложението на нормите на материалния закон - чл. 146, т. 4 от АПК.

Компенсирането на родители, чиито деца са навършили тригодишна възраст до постъпването им в първи клас и които не са приети в съответните детски заведения, се урежда с Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места.

По отношение на компенсирането на децата, които не са навършили тригодишна възраст, е приложимо Постановление № 231 от 01. 08. 2022 г. за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022 г. на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини. Средствата за компенсиране се предоставят от Министерството на здравеопазването. Приложение следва да намери Постановление на МС №231 от 1 август 2022 г. за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022 г. на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, което също е цитирано в процесната заповед. Постановлението е приложимо за деца от тримесечна възраст до 1 септември в годината, в която навършват тригодишна възраст, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини. Постановлението е прието на основание § 19 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., според който средствата по чл. 1, ал. 5, ред 3.5. се предоставят по ред и условия, определени с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на здравеопазването и министъра на образованието и науката. В този ред са посочени средства за компенсиране през 2022 г. на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в държавни и общински детски градини. С чл. 1, т.7 от Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. е прието, че до приемането на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г., Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г., но не по-късно от 31 юли 2023 г., се прилагат политиките по чл. 1, ал. 5 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., като конкретните политики и техният размер се определят с акт на Министерския съвет. Това са ПМС № 41 от 16.03.2023 г., ПМС № 51 от 6.04.2023 г., ПМС № 80 от 25.05.2023 г. и ПМС № 100 на МС от 14.07.2023 г., касаещи средствата по чл. 1, ал. 5, ред 3.5. от Закона за държавния бюджет за 2022г. съответно за месеците януари - май 2023г.

Съгласно чл. 4, ал. 2 от Постановление № 231/ 01. 08. 2022 г. допустими разходи, които подлежат на компенсиране, са:

1. разходи за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група;
2. разходи за заплащане на възнаграждения по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица.

В конкретния случай детето Т. Т. Н. с ЕГН [ЕГН] не е навършил тригодишна възраст, поради което, за да бъдат компенсирани разходите за неговото отглеждане и възпитание, е необходимо същите да са извършени във връзка със сключен договор с частна детска ясла или частна детска градина с яслена група и възнаграждения по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с физически лица.

От събраните по делото доказателства се установява, че основанията на които се е позовал адм. орган са налични и са основания за постановения отказ.

На първо място заявлението и искането за компенсация са подадени на 13.09.2023 т. след срока по чл.7. ал.2. съответно по чл.8. ал.2 от ПМС №23 I 01.08.2022 г. Заявленията се подават в периода до 05 число на месеца следващ месеца за който е направено искането. В искането е посочен период за компенсация „2022/2023 година“, не е посочен месецът, за който се иска компенсация на разходите.

Съгласно цитираното ПМС №231/01.08.2022г. заявлението и искането за компенсиране на извършени разходи се подават в определения срок в чл.7. ал.2 и чл.8. ал.2 от него. Съдът намира извода на адм. орган за правилен относно значението на посочения срок. Срокът не е инструктивен. Напротив, характерът му е преклузивен.

Същият е свързан с предоставена законова възможност, съответно упражняването на права, които след изтичането му се погасяват.

Това е така и предвид характера на предоставената възможност за искане на компенсация. Тя се изплаща на всяко лице, което отговаря на законовите изисквания за това, подало заявление в предвидения в закона срок. Освен че за искането е предвиден изричен срок, то е изключено и същото да бъде считано за безсрочно, каквото би било, ако се приеме, че този срок е инструктивен, най-малкото защото удовлетворяването му е свързано с бюджетен ресурс, разходването на който следва да бъде предвидимо.

Съдът намира, че процесната заповед е в съответствие с материалния закон. Конкретното компенсиране е подчинено на определени условия, установени не само в ПМС № 231/2022г., но и в останалата действаща нормативна база. В оспорената заповед са изложени фактически основания за постановения отказ.

Изискването за компенсиране на разходите за отглеждане, възпитание и обучение на деца, които не са приети в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, не е самоцелно. То се осъществява, когато не е осигурена възможността държавата да полага грижи за детето, адекватни на неговата възраст.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от Наредба № 26/ 18. 11. 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях, детските ясли са организационно обособени структури, в които екип от медицински и други специалисти осъществява отглеждане чрез грижа за опазване и укрепване на здравето, възпитание и обучение на деца от тримесечна до тригодишна възраст. В посочената Наредба се регламентират изискванията към дейността на детските ясли. В тях задължително има осигурен екип от медицински специалист /медицинска сестра, акушерка, лекарски асистент или фелдшер/, педагог и детегледачка. Отделно от това, детските ясли следва да отговарят и на много други изисквания, сред които специфични здравни изисквания /температура на въздуха, допустимо ниво на шум, брой и големина на различните помещения/ и други условия за извършване на тяхната дейност.

Предвид това, за да бъдат компенсирани разходите за отглеждане на дете, ненавършило тригодишна възраст, каквато е конкретиката по настоящото дело, за детето следва да са положени съответните грижи, отговарящи на нормативните изисквания при посещение на дете в детска ясла или в яслена група на детска градина. Представените от заявителя образци на заявление и искане се отнасят за компенсиране разходите по Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места (Приета

с ПМС №76 от 05.03.2021 г., обн. ДВ бр.20 от 9 март 2021г.) и не са относими към искането, а именно компенсирани на разходи за отглеждане . възпитание и обучение на деца. които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, поради което заявителят не е декларирал и че са изпълнени изискванията на чл. 3. ал. I. т. 4 и 5 от ПМС №2 1/01.08.2022г. Според чл.8 от ПМС за изплащане на компенсации родителите по чл. 7, ал. 3 подават искане в общината по настоящия адрес на детето. Заявлението се подава в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се иска компенсирани. Според чл.9 от ПМС общината проверява дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 1, 2 и 3, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 4 и 5 и на чл. 5 и 6 и на допустимостта на разходите. В оспорената заповед са описани и констатираните при извършената служебна проверка обстоятелства по чл.3,ал.5 от Постановлението . Установено е , че детето е класирано на 24.02.2023г. в ДГ №102 „Кременица“ – филиал [населено място], като към 10.03.2023г. детето е било със статут „елиминирано“ в системата , тъй като детето не е записано и не е постъпил изричен отказ за записване в посоченото детско заведение. Правилен е извода , че при установеното не е спазено изискването на чл.3 , ал.1 от ПМС №231. Класирането на детето в посоченото учебно заведение означава , че при кандидатстване изрично е било посочено и конкретното заведение.

Приложените копия от декларации /л.138 и 139 от делото / са без дата и не се съдържат в приложената административна преписка. Същите не са описани в оспорената заповед и не са обсъдени в нея. Заявлението на жалбоподателката , че същите са били подадени към заявлението не е подкрепено с надлежни доказателства . В съдържащото се искане /л.56 от делото/ изрично са отбелязани приложените документи и посочените декларации не са между тях.

Възражението за сгрешената дата на подаденото заявление при правилно посочен входящ номер , съдът приема за неоснователно. По приложената преписка е видно , че произнасянето и предхождащата я проверка са извършени именно по заявлението на жалбоподателката.

Горните съображения мотивират настоящия съдебен състав да приеме, че оспореният административен акт е законосъобразен, поради което жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото жалбоподателката следва да бъде осъдена да заплати на ответника направените по делото разноски за юрисконсулт, като при определяне на размера съдът съобрази разпоредбите на чл. 78, ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ. В тази връзка, като взе предвид фактическата и правна сложност на делото, процесуалната активност на пълномощника – юрисконсулт и броя на проведените съдебни заседания, съдът прие, че в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 100 /сто/ лева.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК

Административен съд – София град, Второ отделение, 76-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Д. И. от [населено място] срещу Заповед № Р. 23 – РД – 181/27.09.2023г. на вр.и.д. Кмет на СО , район „Красна поляна“ за отказ за изплащане на компенсация за разходи по ПМС № 231/01.08.2022г. за определяне на реда и условията за предоставяне на средствата от държавния бюджет за компенсиране през 2022г. на разходите за отглеждане , възпитание и обучение на деца , които не са приети поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини.

ОСЪЖДА Д. Д. И. от [населено място] да заплати на Столична община направените разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от деня на съобщението, че решението е изготвено.

Съдия